

OBLASTNÍ CHARITA
BRNO

Téma

Služby pro lidi bez domova v brněnské charitě

1/2012

Čtvrtletník
Oblastní charita Brno

CHARITNÍK BRNO

Úvodník

Ve svém profesionálním i soukromém životě se velmi často setkávám s různými pohledy na azylové domy. Jeden názor je však shodný téměř u všech: „Mě se to netýká.“ Je nutné si uvědomit, že do nepříznivé životní situace se může dostat každý. Hledání pomoci může začít právě v azylovém domě.

Jsem přesvědčena o tom, že správnou informovaností odstraníme nejen mýty, ale zároveň obavy a zábrany dalších klientů, kteří by tuto službu potřebovali, a přesto se bojí ji využít.

Domov sv. Markéty poskytuje sociální službu matkám s dětmi, které se ocitají vlivem domácího násilí nebo ztrátou bydlení v krizové životní situaci a nejsou schopny ji bez pomoci druhých řešit. Pokud takové matce nepomůže vlastní rodina,

Domov sv. Markéty

Domov sv. Markéty pomáhá matkám s dětmi. Poskytuje jim ubytování ve 28 bytových jednotkách, které představují nový domov také pro těhotné ženy bez střechy nad hlavou. V rámci pobytu v azylovém domě pomáhá klientkám sociální pracovnice a psycholožka najít cestu zpět do běžné společnosti. Doba pobytu klientek je zpravidla jeden rok, po kterém si jsou schopny najít vlastní bydlení a postavit se na vlastní nohy.

Cihly opět v ulicích

naskýtá se jí možnost bydlení v azylovém domě. Určitá skupina matek tuto službu odmítá z důvodů

„sociálního studu“ a negativní vliv na jejich rozhodnutí mají i mýty, které kolem azylových domů kolují. Mnohé se pak bojí využít této služby a řešení své nepříznivé situace oddalují, protože naše společnost je o činnosti azylových domů informována pouze v kusých, neucelených a často i zkreslených informacích.

Z tohoto důvodu považují za nutné, aby se informace o azylových domech a sociálních službách, které poskytují, dostaly do povědomí co nejširší veřejnosti.

Marie Popovská
vedoucí azylového domu
Domov sv. Markéty

Akce cihla v Brně má za sebou již jedenáctý ročník. Sběrka proběhla od 12.9. do 25.9. 2011 na pěti stanovištích. Za tuto dobu se v kasičkách Oblastní charity Brno sešlo 67 768,- Kč.

Vybrané peníze v Brně zůstaly. Výtěžek putoval na Chráněné bydlení sv. Michaela.

Za úspěchem sbírky stojí mimo jiné i úsilí mnoha dobrovolníků a pracovníků na stáncích. Letošní ročník podpořily známe osobnosti

jako již tradičně Lad'a Kerndl, Lucie Zedníčková, tanečník Jan Tománek, sbor Kampanela nebo kapela Budoár staré dámy. Společně se postaraly o bohatý doprovodný program.

Děkujeme jak jim, tak i lidem, kteří se na chvíli zastavili a finančně podpořili aktivity pro druhé.

Deset let Chráněného bydlení

V letošním roce oslavilo Chráněné bydlení sv. Michaela 10 let od svého založení.

K této příležitosti přichystali 22.9.2011 jeho zaměstnanci oslavu pro klienty, ale i pro veřejnost.

O zábavu se postaraly kapely Budoár staré dámy, Ucan2 a skupina Benebend. Součástí odpoledne byly i prohlídky jednotlivých bytů.

Akci zakončilo promítání filmu "Pozemšťané, koho budete volit?" z tvorby o.s. Inventura.

Aktuálně

Kvůli zimnímu období otevřelo Denní centrum pro lidi bez domova Noční krizové centrum na ulici Bratislavská. Útočiště za chladných nocí zde najde až 25 lidí bez střechy nad hlavou. Otevřeno bude do konce února.

Effeta oslavila letos dvacáté narozeniny

Výročí letos oslavil také denní stacionář a pracovní terapie Effeta, který již dvacet let pomáhá lidem s mentálními postiženími. Oslava tohoto výročí proběhla 25.11.2011 v Dělnáku v Líšni a záštitu nad ní převzal primátor města Brna Roman Onderka.

V rámci programu vystoupila skupina Japka, Pohybové studio

Cyranovy boty integrovaná skupina Integra a divadelní soubor Proutek o.s. Veleta. Mimo to se představila Effeta se svou činností a vystoupili její uživatelé s hudebním programem a modní přehlídkou.

Posláním Effety je poskytování kvalitních sociálních služeb denního stacionáře lidem s mentálními postiženími a autismem.

Strom splněných přání udělal radost

Dárky ze sbírky Strom splněných přání udělaly radost 45 dětem z Domova sv. Markéty na vánoční besídce 23.12.2011. Všem dárcům děkujeme.

Bohoslužby u sv. Anežky

Uživatelé Domova a Chráněného bydlení sv. Anežky mají možnost navštěvovat bohoslužby přímo v jejich zařízeních. Vede je jeden z uživatelů Chráněného bydlení otec Jan Palacký.

Jezuita Jan Palacký je známý jako misionář, kdy kromě duchovní útěchy pomáhal i jako lékař. Dlouhá léta vedl nemocnici v Bolívii. Rozhovor připravujeme do příštího čísla Charitníku.

Bohoslužby se konají v kapli ve čtvrtém patře vždy v pondělí, středu a sobotu od 16:00 do 17:00.

Cena kvality pro Domov pokojného stáří Kamená

Ve středu 9. listopadu byli v prostorách Senátu Parlamentu České republiky oceněni vítězové 6. ročníku celostátní soutěže o nejqualitnějšího poskytovatele sociálních služeb. **Ceny uděluje Redakce časopisu Ošetrovatelská péče ve spolupráci se Senátem PČR a Radou kvality ČR.**

Do letošního ročníku bylo přihlášeno více než devadesát zařízení a jednotlivců, z nichž vzešli vítězové.

Cena kvality pro poskytovatele pobytových sociálních služeb pro seniory byla udělena Domovu pokojného stáří Kamenná v Brně.

Tato cena je výrazem kvality práce pracovníků Domova pokojného stáří Kamenná, za kterou jim patří velké poděkování. Poděkování směřujeme také dárcům, sponzorům, příznivcům a podporovatelům.

Divadelní workshopy bourají bariéry

Odstranění společenského napětí, nedůvěry a hlavně bourání mýtů a předsudků vůči lidem bez domova, lidem v azylových domech nebo závislým. To jsou cíle, které si vytkllo občanské sdružení Atelier zabývající se divadelními workshopy. Sdružení vzniklo pod křídly

Azylového domu na ulici Karlova, který provozuje Oblastní charita Brno.

Každé setkání navštěvuje okolo patnácti klientů, kteří společně sehrávají různé životní situace a dostávají se do rolí, které si v běžném životě nemají možnost vyzkoušet. Může se tak snadno stát, že z bezdomovce

bude sociální pracovník a ze sociálního pracovníka bezdomovec.

„Mezi klienty workshopů, je naší snahou budovat přesvědčení, že jsou to lidé se svými právy, nároky a kreativními osobnostními odlišnostmi, které mohou být za jistých okolností pro společnost přínosné. Nezapomínáme však ani na to, že každý máme povinnosti, ke kterým nás život váže,“ vysvětluje Jaromír Strahovský, sociální pracovník z Karlové, ale zároveň i vedoucí těchto setkání.

„Velmi nás těší, že se začal naplňovat právě zmiňovaný integrační prvek a sice, že se spolu setkávají různé skupiny lidí. Jde nám o to, aby se v hracím prostoru tzv. teď a tady, setřely společenské rozdíly.

Zapojují se totiž i někteří zaměstnanci různých zařízení sociálních služeb a začínají docházet i lidé z venku. Tudíž důvodem proč tyto workshopy probíhají je setkávání všech se všemi,“ dodává Strahovský.

Přestože se nejedná o divadlo v pravém slova smyslu, do budoucna se organizátoři nebrání nacvičení divadelní hry. Již několikrát byla v rámci setkání zkoušena Audience od Václava Havla.

Dílny probíhají od listopadu 2009 a vznikly z iniciativy Petra Šimon vedoucího Azylového domu na Karlové. Vstříc této aktivitě vyšlo Denní centrum pro lidi bez domova, které poskytl prostor. Spolupracují také herci-lektoři Saša Stankov a Michal Chovanec. Myšlenku podporují A kluby v čele s Mgr. Lenerem, se kterými spolupracujeme v koordinaci služeb pro naše uživatele. Velká podpora vzešla i od tamní psycholožky Mgr. Pauknerové.

Azylový dům pro muže bez domova Karlová

Azylový dům pro muže na ulici Karlová je zařízení Oblastní charity Brno, které nabízí dočasné ubytování mužům bez domova. Snahou služby je pomoci jim s návratem do běžného života.

Kromě ubytování je jim zde poskytnuto sociální poradenství a celá řada integračních aktivit.

Jsem ráda, že můžu měnit pohled na bezdomovectví

Ulice Bratislavská v Brně má pověst místa s mnoha sociálními problémy. Možná i proto zde sídlí Denní centrum pro lidi bez domova Oblastní charity Brno. Vede jej Kateřina Zoufalá, žena s dlouholetou zkušeností s prací s bezdomovci.

Můžeš ve stručnosti představit Denní centrum?

Denní centrum pro lidi bez domova se snaží poskytnout lidem bez domova služby, které si oni nemůžou zabezpečit sami, ale které jsou pro člověka nezbytné. Jde především o jednoduché jídlo, sprchu, oblečení a základní poradenství. Chodí k nám

jednak lidé, kteří nemají kde bydlet, ale spadají nám do cílové skupiny i ti, kteří jsou ohroženi ztrátou bydlení. To jsou převážně lidé na ubytovnách nebo ti, kterým hrozí ztráta bytu například kvůli nesplácení pohledávek a podobně.

Proč je nutné aby zde taková služba byla?

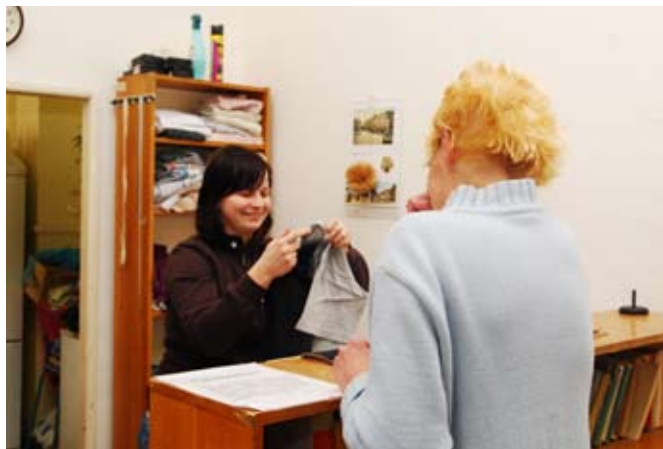
Denní centrum má sloužit lidem bez domova k uspokojení jejich základních životních potřeb. Mohou se přijít najíst, vyměnit oblečení, osprchovat se, a pokud mají zájem o řešení své situace, je tu k dispozici sociální pracovník. Tento základní servis zvyšuje šance lidí bez domova začlenit se zpátky do společnosti – např. pokud jsou čistě oblečení, lépe se jim jedná při přijímacím pohovoru se zaměstnavateli. Když u nás dostanou stravu, nejsou nuceni shánět si ji žebráním nebo vybíráním popelnic. Pro naše uživatele je často důležité, aby na ulici nebylo na první

pohled poznat, že to jsou „bezdomovci“.

Důležité jsou také i dopady na ostatní veřejnost. Především jde o minimalizaci zdravotních rizik. Provádíme pravidelné kontroly, které odhalují např. vši (vlasové i šatní) nebo svrab. Ve spolupráci s Centrem sociálních služeb města Brna posíláme naše uživatele na vyšetření TBC.

Jak ses ty osobně dostala k této práci?

Čistě náhodně. Po škole jsem hledala práci v sociální oblasti, což nebylo jednoduché. Míst nebylo mnoho. Přihlásila jsem se na výběrové řízení OCHB na pozici sociálního

pracovníka v Denním centru pro lidi bez domova. Vybrali mě a tak jsem zde začala v roce 2005 pracovat. Abych řekla pravdu, neměla jsem v úmyslu zde zůstat dlouhodobě. Práce s touto cílovou skupinou mě příliš nelákala. V roce 2008 jsem cítila potřebu změny a odešla jsem do IQ Roma Servisu jako terénní pracovník. Byla to zajímavá práce, ale kdykoliv jsem na ulici potkávala bývalé klienty, tak mi bylo trochu smutno po Denním centru.

Proto jsem uvítala, když jsem se v lednu 2009 mohla vrátit zpět.

Co člověku taková práce přináší?

Myslím si, že je to práce jako každá jiná. Určitě mi to přináší uspokojení ze seberealizace. Jsem třeba ráda, že mohu ovlivnit pohled veřejnosti na naše uživatele. Když jsem nastoupila na charitu, tak si většina přátel i rodiny myslela, že bezdomovec je jen ten špinavý opilec, co někde leží na ulici a žebrá. Díky tomu, že jsem jim tu problematiku zprostředkovala, dívají se na ně úplně jinak.

Dostali jsme se k obvyklé představě bezdomovce. Jaký je tedy typický bezdomovec?

Mezi lidmi stále panuje představa, že jsou to ti špinaví, smradlaví lidé, co pijí víno z krabice a někde se povalují. To je ale už jen pomyslný vrchol ledovce. Většina lidí bez domova není na ulici rozpoznatelná na první pohled. Jsou to normální lidé, kteří o sebe dbají, chovají se normálně, abstinují...

Dostávají se k nám lidé, kteří ztratí zaměstnání, lidé po rozpadu rodiny či manželství, mladí lidé, kteří se bez rodinného zázemí ocitnou bez prostředků. Těch možností je mnoho. U značné části našich uživatelů se dá vystopo-

vat nějaká psychická porucha nebo jiné zdravotní postižení, které jim brání pracovat a bez příjmu nemají šanci dosáhnout na žádný typ ubytování.

Chtěla bych tu ještě zmínit, že veřejnost je stále málo informovaná o fenoménu bezdomovectví. Nemluvím jen o laické veřejnosti. Zkreslené představy mají často i pracovníci sociálních odborů nebo policie, kteří s touto cílovou skupinou také pracují.

Jak se projevuje zimní období na chodu Denního centra?

Především zvýšenou návštěvností. V zimě mají naši uživatelé i zvýšené požadavky na službu, především na množství oděvů a vhodného oblečení není nikdy dostatek. Zaměstnanci musí plánovat poskytování služby tak, aby se dostalo na všechny potřebné. Přitom lidé, kteří nás navštěvují, jsou v zimě více vystaveni stresu a dochází častěji ke konfliktům mezi uživateli, které musejí řešit pracovníci Denního centra.

Každou zimu otevíráme tzv. noční krizové centrum, kdy umožňujeme lidem přenocovat v prostorách Denního centra. Noční centrum není sociální služba, jedná se spíš o humanitární pomoc.

Nizkoprahové denní centrum pro lidi bez domova

Nizkoprahové denní centrum pro lidi bez domova na ulici Bratislavská je zařízení poskytující jednoduché jídlo, oblečení a možnost se osprchovat lidem bez domova nebo v sociální nouzi. Kromě těchto základních služeb zde funguje základní sociální poradenství a pracovní dílna, kde pracují uživatelé zařízení.

Noclehárna Karlová

Střecha nad hlavou patří mezi základní potřeby člověka. Zejména v zimních měsících je ale životní nutností. Ubytování pro ty nejpotřebnější zajišťuje v Oblastní charitě Brno služba Noclehárny. Současná noclehárna je na ulici Karlova a má 14 lůžek.

Noclehárna na rozdíl od Azylového domu neposkytuje tak rozsáhlé služby. Jedná se o levné ubytování, které je určeno pro řešení krizové situace. Patří mezi takzvaná nízkoprahová zařízení, což značí, že jejich služeb může využít každý. Hlavním omezením je kapacita zařízení. „Vytíženost noclehárny je téměř stoprocentní od doby, kdy jsme ji

otevřeli. Přitom se nachází ne v nejlépeší a nejprístupnější lokalitě vzhledem k tomu, že lidé bez domova se nejvíce zdržují v centru města,“ říká Ladislav Šos, zástupce ředitele Oblastní charity Brno, a dodává, že její umístění do těchto prostor je pouze dočasným řešením.

Nová noclehárna

Nová noclehárna by měla vzniknout na ulici Bratislavská. Pod jednu střechu se tak dostanou služby Nízkoprahového denního centra a noclehárny. „Otevření se plánuje přibližně v květnu nebo v červnu 2012. Předpokládaná kapacita je asi 14 míst pro muže a 8-10 míst pro ženy. Cílem je stáhnout pod jednu střechu všechny služby určené pro

lidi bez domova a přiblížit je centru města, kde se Tito lidé nejvíce zdržují. Vznikne tak víceúčelové zařízení pro lidi bez domova, které bude schopno komplexně řešit jejich potřeby,“ říká Šos.

Oblastní charita Brno

Oblastní charita Brno je nezisková církevní organizace, začleněná do Diecézní charity Brno, která je zřízena biskupem brněnským jako účelové zařízení Římskokatolické církve.

Působí na území brněnského děkanství. Jejím posláním je pomáhat lidem, kteří se ocitli v těžké životní situaci. Působí v oblasti sociálních služeb, zdravotní péče a tuzemské i zahraniční humanitární pomoci.

Kontakt

Žižkova 3
Brno, 602 00

Ředitel Oblastní charity Brno:

Mgr. Karel Kosina – ředitel

Tel.: 545 210 672

Fax: 545 210 672

www.brno.charita.cz

brno@charita.cz

Redakce Charitníku

Martin Kopáček

martin.kopacek@charita.cz

Pomáhají pomáhat

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

PF 2012

*Děkujeme,
že nám pomáháte
pomáhat*

*20 let
1992 - 2012
- a snad i dál*

*Oblastní charita Brno
Karel Kosina*